

Pedagogische begeleidingsdienst

Huis van het GO!

Willebroekkaai 36

1000 Brussel

DOCUMENT EERSTE GRAAD SECUNDAIR ONDERWIJS

LESSENTABEL

Voorlopige lessentabel op basis van

EERSTE EN TWEEDE LEERJAAR
(1ste en 2de jaar)

Versiedatum
28/02/2024

Inhoudstafel

Leeswijzer	3
A-stroom	4
B-stroom	5

Voorlopige lessentabel op basis van het ontwerp van eindtermen

Leeswijzer

Vanuit het standpunt van herkenbaarheid is de lessentabel op een klassieke wijze opgesteld, namelijk 'x-aantal uren per week op graadsbasis voor een bepaald vak'. Deze klassieke voorstelling betekent echter niet dat de lessentabel per definitie ook het uurrooster wordt. Bij het opstellen van de lessentabel is er immers vertrokken vanuit de volgende uitgangspunten¹:

- Het aantal uren dat aangegeven staat, is een indicatie voor het aantal lestijden dat nodig is om 'een leerling van elke basisoptie de doelen voor een bepaald 'vak' te laten bereiken'. Ook deze leerlingen die vanuit de basisoptie geen affiniteit met dit 'vak' hebben, kunnen de doelen binnen dit tijdsbestek realiseren. Basis hierbij is dat 1 graadsuur overeenkomt met 30 lestijden.
- Het opstellen van de lessentabel via 'klassieke vakken' zegt niets over de organisatie van het curriculum. Als een 'vak' lesuren krijgt, betekent dit niet dat dit 'vak' ook als aparte entiteit moet worden ingericht. Toegepast op bijvoorbeeld de 'sleutelcompetentie digitale competentie':
  - De school kan er voor opteren om de doelen binnen een afgebakend vak 'Toegepaste informatica' aan bod te laten komen.
  - De school kan er eveneens voor kiezen om alle doelen van de sleutelcompetentie digitale competentie met de doelen van een ander 'vak' in 1 entiteit onder te brengen. De doelen kunnen bijvoorbeeld met de doelen van wiskunde in 1 'vak' ondergebracht worden.
  - De school kan er ook voor kiezen om de doelen te verkavelen over meerdere vakken: enkele doelen worden samengebracht met doelen wiskunde, andere doelen met doelen Nederlands...

Concreet betekent dit dat een school voor elk 'vak' zich de vraag moet stellen of de ingeschatte tijd in de lessentabel de nodige tijd is voor het doelpubliek waar het uurrooster voor opgesteld wordt. Daarnaast moet de school zich de vraag stellen op welke manier het curriculum vorm wordt gegeven, namelijk welke doelen al dan niet worden samen gebracht. Als er daarbij doelen aan een bepaald 'vak' worden toegevoegd, betekent dit uiteraard wel dat hiervoor meer tijd nodig is dan wanneer het 'vak' beperkt wordt tot de eigen doelen.

Flexibele organisatie waarbij er vertrokken wordt vanuit de individuele leerling kan hierbij zorgen voor extra tijdswinst waardoor er meer ruimte ontstaat voor schooleigen doelen.

¹ De lessentabel is indicatief. De school kan, rekening houdend met de eigen context, het aantal lestijden wijzigen op voorwaarde dat de leerplandoelen op een kwaliteitsvolle manier gerealiseerd worden.

De school kan eveneens voor een andere organisatievorm van de betrokken leerplandoelen kiezen.

In de lessentabel is er gebruik gemaakt van pedagogische vakbenamingen. De exacte vakbenamingen worden aangeduid in het leerplan.

A-stroom

Indicatieve lessentabel

Levensbeschouwing	2	2
Lichamelijke opvoeding	4	
Nederlands	8	
Engels / Frans	10	
Digitale competentie en mediawijsheid	1	
Wiskunde	8	
Natuurwetenschappen	3	
Techniek – STEM ²	4	
Burgerschap	1	
Geschiedenis	3	
Aardrijkskunde	3	
Economisch financiële competentie	1	
Artistieke expressie	2	
Basisoptie	-	5
Remediëring, verdieping en uitbreiding (Advies: Focus op Nederlands en wiskunde)	5 (3)	2 (2)
Totaal	64	

Doelen met een transversaal karakter

Leerplandoelen uit de onderstaande sleutelcompetenties kunnen geïntegreerd worden in 1 of meerdere andere sleutelcompetenties:

- Sleutelcompetentie 1 – Lichamelijke en geestelijke gezondheid (leerplandoelen BV2_01.01 & BV2_01.02)
- Sleutelcompetentie 5 – Sociaal-relatieve competenties
- Sleutelcompetentie 13 – Leercompetentie
- Sleutelcompetentie 15 – Initiatief en ondernemingszin

Advies voor ‘Remediëring, verdieping en uitbreiding’

Vanuit het GO! hebben we de ambitie om elke leerling over de minimumlat van de leerplandoelen te brengen. In de eerste graad bieden de uren ‘Remediëring, verdieping en uitbreiding’ de kans om elke leerling te ondersteunen om de leerplandoelen te behalen met het oog op maximale kansen in de tweede graad. Gezien het belang van Nederlands en wiskunde voor de verdere onderwijsloopbaan en de ondersteunende rol van de doelen Nederlands en wiskunde voor de andere doelen van het leerplan is het aangewezen om bij de remediëring, in eerste instantie, de focus te leggen op de leerplandoelen Nederlands en wiskunde.

Anderzijds zijn er leerlingen die nood hebben aan extra uitdaging. Ook voor deze leerlingen is het aangewezen om, vanuit maximale kansen gedurende de verdere onderwijsloopbaan, met uitbreidingsdoelen Nederlands en wiskunde aan de slag te gaan.

Concreet geven we vanuit de Pedagogische begeleidingsdienst een sterk advies om in het eerste leerjaar drie uren te besteden aan een focus op Nederlands en wiskunde en in het tweede leerjaar twee uren, bij voorkeur via een flexibele organisatie.

De resterende twee uren in het eerste leerjaar kunnen aangewend worden om de verdere onderwijsloopbaan te verkennen.

² Inclusief doel BV1_04.05

B-stroom

Indicatieve lessentabel

Levensbeschouwing	2	2
Lichamelijke opvoeding	4	
Nederlands	8	
Frans	6	
Digitale competentie en mediawijsheid	1	
Wiskunde	8	
Natuurwetenschappen	3	
Techniek – STEM ³	5	
Burgerschap	1	
Geschiedenis	2	
Aardrijkskunde	2	
Economisch financiële competentie	1	
Artistieke expressie	2	
Basisoptie	-	10
Remediëring, verdieping en uitbreiding (Advies: Focus op Nederlands en wiskunde)	5 (3)	2 (2)
Totaal	64	

De algemene vorming kan geclusterd worden volgens de eigen schoolvisie.

Vanuit de PBD GO! adviseren we om een deel van de algemene vorming te clusteren in 2 vakken PAV met afzonderlijke aandacht voor Nederlands en wiskunde, bijvoorbeeld:

- “Project Algemene vakken A” (Digitale competentie en mediawijsheid, de doelen BV1_04.01 tot en met BV1_04.04 – Wiskunde – Natuurwetenschappen – Aardrijkskunde): 10 uren
- “Project Algemene vakken B” (Nederlands – Burgerschap – Geschiedenis – Economisch financiële competentie - Artistieke expressie): 10 uren
- “Nederlands” – 4 uren
- “Wiskunde” – 4 uren

Levensbeschouwing	2	2
Lichamelijke opvoeding	4	
Nederlands	4	
Frans	6	
Wiskunde	4	
Project Algemene vakken A	10	
Project Algemene vakken B	10	
Techniek – STEM ⁴	5	
Basisoptie	-	10
Remediëring, verdieping en uitbreiding (Advies: Focus op Nederlands en wiskunde)	5 (3)	2 (2)
Totaal	64	

³ Inclusief doel BV1_04.05

⁴ Inclusief doel BV1_04.05

Doelen met een transversaal karakter

Leerplandoelen uit de onderstaande sleutelcompetenties kunnen geïntegreerd worden in 1 of meerdere andere sleutelcompetenties:

- Sleutelcompetentie 1 – Lichamelijke en geestelijke gezondheid (leerplandoelen BV2_01.01 & BV2_01.02)
- Sleutelcompetentie 5 – Sociaal-relatieve competenties
- Sleutelcompetentie 13 – Leercompetentie
- Sleutelcompetentie 15 – Initiatief en ondernemingszin

Advies voor ‘Remediëring, verdieping en uitbreiding’

Vanuit het GO! hebben we de ambitie om elke leerling over de minimumlat van de leerplandoelen te brengen. In de eerste graad bieden de uren ‘Remediëring, verdieping en uitbreiding’ de kans om elke leerling te ondersteunen om de leerplandoelen te behalen met het oog op maximale kansen in de tweede graad. Gezien het belang van Nederlands en wiskunde voor de verdere onderwijsloopbaan en de ondersteunende rol van de doelen Nederlands en wiskunde voor de andere doelen van het leerplan is het aangewezen om bij de remediëring, in eerste instantie, de focus te leggen op de leerplandoelen Nederlands en wiskunde.

Anderzijds zijn er leerlingen die nood hebben aan extra uitdaging. Ook voor deze leerlingen is het aangewezen om, vanuit maximale kansen gedurende de verdere onderwijsloopbaan, met uitbreidingsdoelen Nederlands en wiskunde aan de slag te gaan.

Concreet geven we vanuit de Pedagogische begeleidingsdienst een sterk advies om in het eerste leerjaar drie uren te besteden aan een focus op Nederlands en wiskunde en in het tweede leerjaar twee uren, bij voorkeur via een flexibele organisatie.

De resterende twee uren in het eerste leerjaar kunnen aangewend worden om de verdere onderwijsloopbaan te verkennen.